

Una paperina de xurros per al record

Â

Ha desaparegut. S'ha esfumat. Ja no hi és. Després de prop de 40 anys de veure-la al mateix lloc, ara no en queda res. Només un forat. Un buit. Un no-res.

Han ensorrat la xurreria de la plaça de Catalunya i, amb ella, marxen, de sobte, els records de molts manresans que en un moment o altre de la seva vida hi han viscut alguna petita història. Jo la recordo de passada, de quan vivia a casa dels pares i algun diumenge ens havia agafat l'antull de comprar xurros de xocolata per esmorzar o berenar. Era un extra, un àpat gairebé de diumenge festiu.

També en tinc un breu record efímer d'alguna nit de cap d'any. Hi anàvem a parar de matinada i fèiem una bona cua per comprar una paperina petita que ens menjàvem a corre-cuita, espantats pel fred, abans de tornar a casa. Encara puc sentir la sensació de fred a la punta dels dits del peu embotits en aquelles sabates de taló que solien engalanar-nos els caps de setmana. Era una tradició, un final de festa rodó.

La desaparició d'aquest espai no és, res més, que un exemple clar de la transformació de la ciutat, un espai viu i mutant. La suma d'un canvi darrere l'altre que, d'alguna manera, evidencia el pas del temps. De sobte, sense saber com ha passat, un dia ens trobem repassant fotografies actuals i comentant amb els nostres contemporanis els canvis que l'"skyline" de la ciutat ha patit i que les generacions futures ni tan sols imaginin, deixant lloc a una nova perspectiva de ciutat. Petits canvis transformadors, alguns de revolucionaris i discutits per l'opinió pública (també va ser-ho la Torre Eiffel de París en el seu moment). Una suma de transformacions que, d'alguna manera, fan nova i actual la ciutat sense desvincular-la de les seves vivències històriques. Pensant-hi bé, al final, som igual que aquells que en el seu moment van explicar-nos entusiasms: «Aquí on hi ha aquesta plaça abans hi havia tot d'horts». Aleshores ens feia gràcia aquest comentari, sense parar-nos a pensar que, algun dia, no gaire llunyà, seríem nosaltres qui en pronunciaríem un de similar.

És normal que les ciutats evolucionin. Seria estrany que s'ancoressin en el passat. Que la Manresa d'avui s'encallés en aquella grisor del film "Plácido". Tot i que, de vegades, algunes zones de la ciutat han evolucionat tan poc que sembla que s'hi emmirallen. No obstant això, petits canvis com els de la desaparició de la xurreria no deixen de fer-nos sentir a tots un xic trisos i nostàlgics. D'alguna manera, aquestes petites delícies urbanes doten les ciutats d'una màgia especial i les fan menys industrialitzades. Trenquen el ritme frenètic de la quotidianitat i ens apropen a la realitat de l'"slow life". Un estil de vida a càmera lenta. Una desacceleració del ritme diari. Una necessitat de viure les petites coses de la vida que, al final, ens queden com a records. Instants de temps que perduren en nosaltres, com aquells esmorzars de diumenge en família o els xurros de fi de festa de tants i tants inicis d'any.

Al final, les ciutats evolucionen i nosaltres amb elles. Ensorrar un edifici no és només això. És enderrocar un munt de vivències i records associats a aquest racó de ciutat. Està escrit que ha de ser així. Per sort, les imatges gràfiques perduraran i les nostres imatges mentals ens faran aquest espai viu per sempre. Les persones i els seus records ajuden a fer eterns llocs com la xurreria de la plaça.

Foto: Enric Servat Frizón?